

Emergency Episode 3

สมบุญ จิรชาญชัย

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านความปลอดภัยทางรังสี

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

“Emergency = ภาวะฉุกเฉิน/เหตุฉุกเฉิน”

เครือข่ายบุคลากรที่ประเทศไทยได้เตรียมการไว้เพื่อรับมือกับ “Emergency = ภาวะฉุกเฉิน/เหตุฉุกเฉิน” ทางนิเวศลิยร์และรังสีนั้น

- มีจำนวนมากน้อยเพียงไร และ
- อยู่ที่ไหนบ้าง

เป็นอีกหนึ่งประเด็นคำถามที่คนทั่วไปอาจสนใจใคร่รู้

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการ
ที่มีโครงสร้างบุคลากรค่อนข้างจำกัด อัตรากำลังที่มีประมาณ
๒๕๐-๓๕๐ คน (ข้อมูลข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง ปีงบประมาณ
๒๕๕๙) นั้น อาจไม่เพียงพอในกรณีที่เกิด “Emergency = ภาวะ
ฉุกเฉิน/เหตุฉุกเฉิน” ทางนิวเคลียร์และรังสีที่มีระดับความรุนแรงสูง

การพัฒนาเครือข่ายบุคลากรจึงเป็นอีกหนึ่งมิติที่จะทำให้
ประเทศไทยสามารถยกระดับการเตรียมพร้อมทางนิวเคลียร์และรังสี
ของประเทศให้สูงขึ้นได้

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติในยุคที่สองภายหลังจากการ
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ กลุ่มเตรียม
ความพร้อมประสานงานกรณีฉุกเฉินทางรังสี หรือ “กลุ่มฉุกเฉินฯ”
ที่เกิดขึ้นมานั้น มีหน้าที่รับผิดชอบงานนี้โดยเฉพาะ จึงได้วางแผน
พัฒนาเครือข่ายบุคลากรผ่านโครงการต่างๆ อาทิ โครงการซ้อม
แผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีแห่งชาติ โครงการเตรียมความ
พร้อมในการระงับเหตุฉุกเฉินสาธารณภัยทางรังสี ตามที่ได้กล่าว
ในตอนที่แล้ว

ซึ่งเป็นการเตรียมพร้อมบุคลากร ทั้งภายในสำนักงานฯ
และภายนอกสำนักงานฯ เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีพื้นฐานในระดับ
หนึ่ง สามารถที่จะปฏิบัติงานสอดประสานบูรณาการไปในทิศทาง
เดียวกันได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและต่อเนื่อง เพื่อให้เหตุที่เกิดขึ้น
ยุติลงด้วยความปลอดภัย

บุคลากรภายในสำนักงานฯ เท่าที่มีอยู่ ได้รับการเสริมศักยภาพในการปฏิบัติการตามแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีแห่งชาติ ตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ผ่านกระบวนการเรียนรู้ อบรม ฝึกฝน และซักซ้อมจนเกิดทักษะเฉพาะด้าน และขยายความชำนาญไปรอบด้าน เพื่อให้ได้รองรับการสับเปลี่ยนภาระหน้าที่กรณีที่มีความจำเป็น

และเนื่องจากองค์ความรู้ด้านนิวเคลียร์และรังสีของประเทศไทยยังมีค่อนข้างจำกัด บุคลากรภายนอกสำนักงานฯ ที่มีพื้นฐานและสามารถสนับสนุนปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อรับมือ “*Emergency = ภาวะฉุกเฉิน/เหตุฉุกเฉิน*” ทางนิวเคลียร์และรังสีได้นั้น มีจำนวนไม่มากนัก การพัฒนาเครือข่ายบุคลากรนอกหน่วยงานต้องทำอย่างไรจึงจะให้ผลเป็นที่ประจักษ์ ในประเด็นนี้สำนักงานฯ ได้วางแผน ระดมสมอง ทดลองปรับเปลี่ยนวิธีการ และแนวทางตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รวม ๑ ทศวรรษ จนประสบผลเป็นที่น่าพึงพอใจ

เป้าหมายเครือข่ายบุคลากรในลำดับแรกๆ นั้น สำนักงานฯ โดย “กลุ่มฉุกเฉินฯ” ได้พิจารณาถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ ซึ่งแน่นอนต้องไม่พ้นจาก **“กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย”** ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางของรัฐและมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องดังกล่าว อาทิ ส่งเสริม สนับสนุน และปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ช่วยเหลือผู้ประสบภัยและฟื้นฟูสภาพพื้นที่ อำนวยการและประสานการปฏิบัติให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย และฟื้นฟูบูรณะสภาพพื้นที่ที่ประสบสาธารณภัยขนาดใหญ่

ลำดับต่อไปก็คือหน่วยงานที่อาจต้องร่วมมือกัน เช่น ตำรวจ ทหาร โรงพยาบาล ศุลกากร หน่วยดับเพลิง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน ทั้งนี้เป้าหมายในการดำเนินงานจะต้องครบทั้ง ๗๗ จังหวัด เนื่องจากทุกจังหวัดมีโอกาสเกิด “*Emergency = ภาวะฉุกเฉิน/เหตุฉุกเฉิน*” ได้ทั้งนั้น แต่การดำเนินการได้พิจารณาจากโอกาสความเสี่ยงที่จะเกิดเหตุเป็นหลัก ความสะดวกรวดเร็วในการประสานงาน ความพร้อมและขึ้นอยู่กับงบประมาณที่ได้รับอนุมัติในแต่ละปี

ตารางสรุปเครือข่ายบุคลากรทุกภูมิภาค ที่ผ่านโครงการต่างๆของ “กลุ่มจุกเงินฯ” สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ตามที่ได้ดำเนินการไปแล้ว นับจากปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๔๖ จังหวัด รวมทั้งสิ้น ๑,๑๘๕ คน

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก	ภาคใต้
กรุงเทพมหานคร	เชียงราย	กาฬสินธุ์	กำแพงเพชร	จันทบุรี	กาญจนบุรี	กระบี่
นนทบุรี	เชียงใหม่	ขอนแก่น	ชัยนาท	ฉะเชิงเทรา	ตาก	ชุมพร
ปทุมธานี	น่าน	ชัยภูมิ	นครนายก	ชลบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	ตรัง
สมุทรปราการ	พะเยา	นครพนม	นครปฐม	ตราด	เพชรบุรี	นครศรีธรรมราช
	แพร่	นครราชสีมา	นครสวรรค์	ปราจีนบุรี	ราชบุรี	นราธิวาส
	แม่ฮ่องสอน	บึงกาฬ	พระนครศรีอยุธยา	ระยอง		ปัตตานี
	ลำปาง	บุรีรัมย์	พิจิตร	สระแก้ว		พังงา
	ลำพูน	มหาสารคาม	พิษณุโลก			พัทลุง
	อุตรดิตถ์	มุกดาหาร	เพชรบูรณ์			ภูเก็ต
		ยโสธร	ลพบุรี			ระนอง
		ร้อยเอ็ด	สมุทรสงคราม			สตูล
		เลย	สมุทรสาคร			สงขลา
		สกลนคร	สิงห์บุรี			สุราษฎร์ธานี
		สุรินทร์	สุโขทัย			ยะลา
		ศรีสะเกษ	สุพรรณบุรี			
		หนองคาย	สระบุรี			
		หนองบัวลำภู	อ่างทอง			
		อุดรธานี	อุทัยธานี			
		อุบลราชธานี				
		อำนาจเจริญ				

* จังหวัดที่ดำเนินการแล้ว

** จังหวัดที่ยังไม่ได้ดำเนินการ

ภาพการฝึกในส่วนของการฝึกในที่บังคับการ
(Command Post Exercise: CPX)

ภาพการฝึกในส่วนของการฝึกภาคสนาม
(Field Training Exercise: FTX)

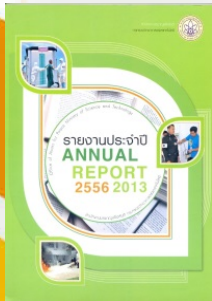

นอกจากสร้างเครือข่ายตามที่กล่าวมาแล้ว สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
ยังร่วมขบวนอยู่ในเครือข่ายของ **“นโยบายการเตรียมพร้อมแห่งชาติ”** เพราะ
สถานการณ์ด้านสาธารณสุขภัยและภัยด้านความมั่นคงได้เปลี่ยนแปลงไปโดยมีความ
หลากหลายและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีระดับความรุนแรงเกินที่หน่วยงานเพียง
หน่วยงานเดียวจะมีขีดความสามารถในการป้องกันและบรรเทาภัยที่เกิดขึ้นได้

โดยนโยบายการเตรียมพร้อมแห่งชาติ มุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนมีการเตรียม
ความพร้อม เพื่อพร้อมเผชิญกับสาธารณสุขภัย ภัยด้านความมั่นคง และสถานการณ์
ฉุกเฉิน ตั้งแต่ในภาวะปกติ ตลอดจนให้มีการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
และทัน่วงทีในทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้สำนักงานฯ ได้ตระหนักถึงความ
สำคัญของการเข้าร่วมการฝึกซ้อมการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ที่ดำเนินการโดย
กองอำนวยการฝึกบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
โดยเข้าร่วมฝึกซ้อมตามโอกาสที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตาม
นโยบายการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้บังเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

๑. สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ รายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - พ.ศ. ๒๕๕๗
๒. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เอกสารเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ไม่ระบุปี
๓. สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายการเตรียมพร้อมแห่งชาติ สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรี และราชกิจจานุเบกษา กทม. ๒๕๕๒
๔. สรุปผลการปฏิบัติงานการร่วมฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๕๖ ของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ตามแผนปฏิบัติการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการระดับกระทรวง ด้านนิวเคลียร์และรังสี

๑ ๑ ๑ ๑ ๑

บรรณาธิการ : สุกัญญา จันทรมงคล

ฝ่ายเทคนิคนำเสนอ : ปุณณภา รักษาอุดมโชค

อารีย์รัษฎ์ วงศ์พันธ์